

Suomen Eurooppalaiskissarengas ry
Finlands Européring rf
The European Shorthair Cat Club in Finland

Eurooppalainen lyhytkarva, kasvatuksen tavoiteohjelma

Päivitetty 15.11.2021

Sisältö

Eurooppalainen lyhytkarva, kasvatuksen tavoiteohjelma	1
1. Eurooppalaisten oma rotuyhdistys	2
2. Kasvatuksen tavoiteohjelman tarkoitus	2
3. Eurooppalaisen lyhytkarvan alkuperä ja kasvatuksen vaiheet	3
4. Eurooppalaisrodun nykytilanne	3
5. Eurooppalaiskasvatuksen tavoitteet.....	6
6. Tavoiteohjelman toteutumisen seuranta	9
7. Taulukot 10	

1. Eurooppalaisten oma rotuyhdistys

Suomen Eurooppalaisiskissarengas ry – Finlands Européring rf (SER-FER) perustettiin 10.10.1987 Suomen ensimmäisenä itsenäisenä rotuyhdistyksenä. Yhdistyksen tarkoituksena oli ja on edelleen edistää eurooppalaiskissojen järjestelmällistä ja suunnitelmallista kasvatustyötä rodun yleistason kohottamiseksi sekä lisätä rodun tuntemusta ja arvostusta yleisön keskuudessa. SER-FER on ensimmäinen rotuyhdistys, joka solmi yhteistyösopimuksen Suomen Kissaliiton kanssa.

Aluksi yhdistys piti Suomessa syntyneistä pentueista eurooppalaiskissakortistoa. Jo vuosien ajan Suomen Kissaliiton ylläpitämässä Omakissa-tietokannassa on ollut nähtävissä kaikkien Suomessa rekisteröityjen eurooppalaisten rekisteröintitiedot ja sukutaulut. Vuodesta 2000 alkaen tietoja on tallennettu internetiin PawPeds-tietokantaan (pawpeds.com), josta lähes kaikkien kasvatukseen käytettyjen kissojen sukutaulut ovat vapaasti katsottavissa. Tavoitteena on saada myös vanhemmat tiedot tallennettua tietokantaan.

Yhdistys on ollut uranuurtaja kissojen FeLV (kissan tarttuva leukoosivirus) ja FIV (kissan immuunikatovirus) -testauksessa, sillä yhdistys on alusta alkaen ottanut pentu- ja siitosurosvälitykseensä vain testattuja kissoja.

Yhdistys teki 1980-luvun lopussa eurooppalaiskissaa esittelevän videon ja 2000-luvun alkupuolella eurooppalaisen rotumääritelmää kuvien kera esittelevän tietopaketin. Näitä on käytetty FIFen tuomariseminaareissa koulutusmateriaalina.

Tietoa eurooppalaiskissasta on välitetty myös järjestämällä useita esittely- ja erikoisnäyttelyitä. Vuonna 2011 yhdistys laati kasvattajille ja kissojen omistajille suunnatun pentue- ja terveystietokyselyn, ja kerää jatkuvasti kasvattajilta pentueiden terveystietoja.

2. Kasvatuksen tavoiteohjelman tarkoitus

Tavoiteohjelman tarkoituksena on ylläpitää ja edistää eurooppalaisen lyhytkarvakissan kasvatusta siten, että rotu pysyy rotumääritelmän mukaisena ja terveenä. Ohjelmalla pyritään ohjaamaan kasvattajia ottamaan valinnoissaan huomioon rodun kokonaisuus ja riittävä perinnöllinen vaihtelu rodun terveyden säilyttämiseksi.

Tavoiteohjelmassa käsitellään vain FIFen hyväksymän eurooppalaisen lyhytkarvakissan kasvatusta. Tätä rotua ei ole hyväksytty muissa kansainvälisissä rotukissakattojärjestöissä.

Jos käsitettä eurooppalainen käytetään muista kuin FIFen hyväksymästä eurooppalaiskissasta, kyse ei ole samasta rodusta. Esimerkiksi nimitystä european tai european burmese käytetään CFA-järjestössä burmatyyppisestä rodusta. Venäjällä kasvatetaan eurooppalaisiksi kutsuttuja kissoja, joiden ulkonäkö muistuttaa enemmän brittityypistä kissaa, ja näissä linjoissa esiintyy myös luonnonroduille hyväksymättömiä värejä, kuten golden. Keski-Euroopassa on myös pitkäkarvaisten ”eurooppalaisten” kasvatusta.

3. Eurooppalaisen lyhytkarvan alkuperä ja kasvatuksen vaiheet

Eurooppalainen lyhytkarvakissa on yksi maanosamme alkuperäisistä kissaroduista. Eurooppalaiskissojen kasvatusta on keskittynyt Pohjoismaihin, ennen kaikkea Suomeen. Lisäksi kasvatusta on Ruotsissa ja Tanskassa. Keski-Euroopassa on yksittäisiä kasvattajia.

Eurooppalainen oli yksi ensimmäisistä tunnustetuista roduista, kun kansainvälinen kissaliitto FIFe (Fédération Internationale Féline) perustettiin vuonna 1949. Rodun johdonmukainen kasvatusta aloitettiin Ruotsissa 1940-luvulla käyttäen luonnonvalinnan avulla vankkoiksi ja terveiksi kehittyneitä lyhytkarvaisia maatiaiskissoja.

Suomeen perustettiin ensimmäinen FIFeen kuuluva rotukissayhdistys 1960-luvun alussa, ja ensimmäinen eurooppalainen rekisteröitiin rekisterinumerolla 80 vuonna 1962. Ensimmäinen rekisteröity eurooppalaispentue syntyi vuonna 1966. Aluksi kasvatettiin pääsääntöisesti noviiseja käyttäen, mutta Ruotsista tuotiin joitakin rekisteröityjä kissoja kasvatusta varten. Tuontikissoilla ei kuitenkaan ole ollut kovin suurta vaikutusta, vaan nykyinen kanta on pääosin suomalaista.

Aluksi suurin osa rekisteröidyistä kissoista oli noviisiluokan kautta eurooppalaiseksi hyväksytyjä maatiaiskissoja. Eurooppalaiskasvatusta lisääntyi 1970-luvulla. 1980-luvulla syntyi vuosittain kymmeniä pentueita, vuonna 1989 peräti 40 pentuetta. Kasvatusta aallonpohja koettiin 1990-luvulla, kun Suomeen tuli useita uusia kissarotuja. Kasvatusta alkoi jälleen lisääntyä 2000-luvun alussa.

Kissaliiton rekisteriin kirjattujen eurooppalaiskissojen, pentueiden ja kasvattajien lukumäärät on esitetty taulukossa 1. Eurooppalaiskissarekisterin pitämä tilasto eroaa melko paljon Kissaliiton tilastosta erilaisten tilastointiperiaatteiden vuoksi.

Suomessa on edelleen mahdollista rekisteröidä maatiaiskissoja eurooppalaiseksi noviisiluokan kautta. Harkittu noviisien käyttö edistää rodun geneettisen monimuotoisuuden ja terveyden säilyttämistä. Noviiseina rekisteröidään vuosittain muutamia kissoja.

4. Eurooppalaisrodun nykytilanne

Eurooppalaiskissakanta on terve, elinvoimainen ja ulkomuodoltaan yhdenmukainen. Tavoiteohjelman ja sen seurannan avulla varmistetaan, että tilanne jatkuu hyvänä ja mahdollisiin ongelmiin puututaan ajoissa.

4.1 Populaation koko ja rakenne

Yhdistyksellä on tilastotietoja eurooppalaiskasvatuksesta vuodesta 1962 lähtien. Vuodesta 2000 alkaen on tilastoitu

- rekisteröinnit
- pentueiden määrä
- tuontikissojen määrä
- noviisien määrä
- kasvattajat
- siitosurokset
- siitosnaaraat
- keskipentuekoko

- keskimääräinen sukusiitosaste.

Tiedot on koottu taulukoiksi:

- Kissaliiton rekisteriin kirjattujen eurooppalaispentujen, noviisien ja tuontikissojen lukumäärät vuosina 2000–2020. Taulukko 1.
- Kissaliiton rekisteriin vuosina 2000–2020 kirjattujen noviisien kokonaismäärä, urosten ja naaraiden määrä sekä pentueet, joissa toinen vanhemmista on noviisi. Urosten ja naaraiden eriteltyt lukumäärät on laskettu vasta vuodesta 2005 alkaen. Taulukko 2.
- Kissaliiton rekisteriin vuosina 2000–2020 kirjattujen tuontikissojen kokonaismäärä sekä tuontikissojen saamien pentueiden ja ulkomailla tapahtuneiden astutusten yhteismäärä. Taulukko 3.
- Eurooppalaispentueiden lukumäärät, keskipentuekoko, keskimääräinen sukusiitosaste ja sukukatkerroin vuosina 2000–2020. Taulukko 4.
- Pentuja rekisteröineiden eurooppalaiskasvattajien sekä kasvatuksessa käytettyjen siitosurosten ja siitosnaaraiden lukumäärät vuosina 2000–2020. Taulukko 5.

Keskipentuekoko

Keskipentuekoko noin 3,5 eli kissalle normaalilla tasolla. Pentuekoon pieneneminen ja lisääntymisvaikeudet voivat olla seurauksia sukusiitoksen kasvamisesta, eikä tällaista siis ole nähtävissä.

Keskimääräinen sukusiitosaste

Viidellä sukupolvella laskettu keskimääräinen sukusiitosaste kertoo kissojen välisestä sukulaisuussuhteesta: kuinka paljon kissa on perinyt samoja geeniversioita esivanhemmiltaan. Kun sukusiitos kasvaa, samoja geeniversioita kertyy entistä enemmän. Tämä tuo esiin suvun hyviä ja huonoja ominaisuuksia, kuten sairauksia aiheuttavia geenivirheitä. Samalla menetetään rodun elinvoimaisuuden kannalta tärkeää geenien monimuotoisuutta.

Sukusiitosaste ei ole vertailukelpoinen eri rotujen välillä, mikä johtuu niiden erilaisesta taustasta. Osa kissaroduista on alkuperäisrotuja, joiden syntyyn ihminen ei ole vaikuttanut ja taustalla on suuri määrä kissayksilöitä. Eurooppalainen on tällainen rotu: se perustuu maatiaiskissoihin ja noviisit tuovat uutta geeniperimää. Osa roduista on ihmisen tekemiä ja kasvatusta on alkanut muutamasta yksilöstä. Näillä roduilla sukusiitos ei voi laskea, ainoastaan nousta, ja kasvatuksessa pyritään mahdollisimman hitaaseen nousuvauhtiin.

Jalostuspanokset

Yhdistys kerää tietoja siitoskissojen jalostuspanoksista. Jalostuspanosten avulla voidaan arvioida kissan vaikutusta koko populaatioon sen perusteella, miten monelle pennulle se on isovanhempana. Jalostuspanoksia laskettaessa jokaisesta syntyneestä pennusta lasketaan yksi jalostuspanos sen isänisälle ja äidinisälle sekä isänäidille ja äidinäidille. Laskelma on toistaiseksi vain yhdistyksen hallituksen käytössä.

Uroksia ja naaraita on käytetty kasvatuksessa vuosittain suhteellisen tasaisesti. Viiden vuoden seurantajaksolla kasvatukseen on käytetty noin kolmasosaa rekisteröidyistä eurooppalaiskissoista. Esimerkiksi vuosina 2006–2011 kasvatukseen käytettiin 34 % kaikista rekisteröidyistä eurooppalaiskissoista.

Yhdistys ylläpitää tietoa vuosittain käytettyjen urosten ja naaraiden kokonaislukumääristä, eniten käytetyistä siitosuroksista sekä niiden osuudesta rekisteröidyistä pennuista. Koko lista on toistaiseksi vain yhdistyksen hallituksen käytössä, mutta jäsenlehden ensimmäisessä numerossa

julkaistaan edellisen vuoden tiedot. Tavoitteena on pysyä selvillä siitä, että riittävän monia eri yksilöitä käytetään kasvatuksessa, jotta rodun monimuotoisuus säilyy.

Yleisesti hyväksytty tavoite on, että yhden uroksen osuus ei saisi ylittää viittä prosenttia sukupolven aikana syntyneistä pennuista. Tällöin myöskään urosten isoisinä antamien jalostuspanosten määrä ei nouse yli viiden prosentin rajan. Yhtä urosta ei tulisi käyttää kasvatuksessa yli tavoiterajan.

Nykyisillä eurooppalaispentujen rekisteröintimäärillä (80–120 pentua vuodessa) yhdellä uroksella suositellaan olevan enintään 10–15 jälkeläistä. Jälkeläisten määrään vaikuttaa myös, kuinka moni niistä on jatkanut tai jatkaa kasvatuksessa. Esimerkiksi, jos uroksella on 15 jälkeläistä, mutta näistä yksikään ei ole jatkanut tai jatka kasvatuksessa, voi urosta edelleen käyttää kasvatuksessa. Sama suositus koskee naaraita.

Tehollinen populaatiokoko

Tehollinen populaatiokoko kertoo teoreettisesti niiden yksilöiden määrän, jotka siirtävät geenejään seuraavaan sukupolveen. Mitä pienempi on tehollinen populaatiokoko, sitä nopeammin sukusiitos lisääntyy. Suositus on vähintään 100–200 ja sukusiitosasteen nousu korkeintaan yhden prosentin sukupolvessa, muuten geneettinen monimuotoisuus kapenee liian nopeasti.

Eurooppalaisen tehollisesta populaatiokoosta on tehty suuntaa-antavia laskelmia. Eurooppalaisen geenipohja on liian kapea, mutta tilannetta helpottaa mahdollisuus noviisien käyttöön kasvatuksessa. Geenipohjan monimuotoisuutta lisää myös se, että kasvatuksessa käytetään eri uroksia. Esimerkiksi vuosilta 2000–2009 laskettu tehollinen populaatiokoko oli 55,5 (Jaana Tähtinen). Vuosilta 2009 ja 2010 lasketut teholliset populaatiokoot olivat 50–100 (Ulrika Sörlid).

4.2. Luonne

Eurooppalainen on ihanteellinen lemmikki sopeutuvaisen ja mutkattoman luonteensa takia. Se on ihmisiin kiintyvä, utelias, leikkisä ja osallistuu perheen arkiaskareisiin.

Yksilökohtaisia eroja esiintyy. Tavoitteena on kasvattaa reippaita ja rohkeita kissoja. Äärimmäisiä luonteenpiirteitä ei tulisi yhdistää kasvatuksessa. Toivottavaa on, että esimerkiksi kahta erittäin arkaa kissaa ei yhdistetä.

4.3. Terveys ja lisääntyminen

Kasvattajien ja siitosurosten omistajien tulee noudattaa Suomen Kissaliiton sääntöjä sekä kasvattaja- ja siitosurossopimusta. Kissojen hyvinvoinnin tulee aina olla kaiken kasvatustoiminnan peruste.

Yhdistys kerää säännöllisesti tietoa eurooppalaisten terveydestä sekä lisääntymiseen liittyvistä asioista. Suomessa on tietoa pitkältä ajalta eurooppalaisten terveydentilasta ja sairauksista, koska kasvattajat ovat aina suhteellisen avoimesti kertoneet pentuihin ja kasvatukseen liittyvistä ongelmista. Suomalaisella eurooppalaisella ei ole tiedossa olevia rotukohtaisia perinnöllisiä sairauksia.

Yhdistys on vuonna 2011 tehnyt eurooppalaista koskevan terveystarkastuksen, johon saatiin paljon vastauksia. Kysely on edelleen käynnissä ja siihen toivotaan vastauksia pentueittain, kun pentue täyttää viisi ja kymmenen vuotta.

Kasvattajilta on kerätty myös pentueisiin liittyviä tietoja vuodesta 2011 alkaen. Vastauksen lähettäminen pentuekyselylomakkeella on edellytyksenä seuraavan pentueen ilmoituksen julkaisemiseen yhdistyksen nettisivuilla.

Kissaroduille yhteisiä sairauksia ja epämuodostumia (esimerkiksi napatyrä, kivesvika, rintalastan kääntymä, lattarinta, häntämutka ja purentaviat) esiintyy eurooppalaisella harvakseltaan. Suomen Kissaliiton kasvatusta- ja rekisterisääntöissä on lueteltu, mitkä näistä virheistä estävät kissan kasvatuskäytön.

Tarttuvaan vatsakalvontulehdukseen (FIP, feline infectious peritonitis) sairastuneita on todettu vain muutama. Eurooppalaisilla on todettu jonkun verran munuaissairauksia, mutta yhteistä tekijää munuaissairauksille tai niitä sairastaneille kissoille ei toistaiseksi ole pystytty löytämään. Joistakin eurooppalaislinjoista on löydetty muutamia hypertrofiseen kardiomyopatiaan (HCM) sairastuneita yksilöitä.

4.4. Ulkomuoto

Suomalaisten eurooppalaisten ulkonäkö vastaa keskimäärin hyvin rotumääritelmää.

Kissayksilöiden koko vaihtelee ja urokset ovat yleensä naaraita kookkaampia. Eurooppalaisen tulisi olla vähintään keskikokoinen kissa. Kasvatuksessa tulee kiinnittää huomiota kasvoihin, sillä tietynlainen pään pyöreys, korvien sijainti ja niiden koko tuovat eurooppalaisen toivotun yleisilmeen.

Rotumääritelmän mukaan turkin tulee olla lyhyt, tiivis, joustava ja kiiltävä. Turkin laadussa voi olla vaihtelua eri yksilöiden ja värien kesken. Kasvatuksessa tulee kiinnittää huomiota myös turkin laatuun.

Kasvatuksessa kuviollisten kissojen turkin kuvioinnin tulee olla selkeä. Esimerkiksi tiikerikuvioisilla kissoilla raitojen tulee olla yhtenäiset. Raitojen katkeaminen ei tee kissasta täplikästä. Täplikkäällä kissalla täplien tulee erottua selvästi toisistaan. Tabbykuviossa tulee erottua esimerkiksi selkäraidat ja hartioiden perhoskuviot.

Eurooppalaiskasvatuksessa ei ole esiintynyt ulkomuoto-ominaisuuksia, joissa liioitellaan rotumääritelmän vaatimuksia tai jotka voivat altistaa terveydellisille ongelmille. Kasvatuksessa on huomioitava kokonaisuus.

Eurooppalaisen rotumääritelmä löytyy FIFen kotisivuilta www1.fifeweb.org/dnld/std/EUR.pdf.

5. Eurooppalaiskasvatuksen tavoitteet

5.1 Kasvatustavoitteet

Kaikessa kasvatuksessa noudatetaan Suomen Kissaliiton kasvatusta- ja rekisteröintisääntöjä.

Eurooppalaiskissakanta on kasvatuksen näkökulmasta pienehkö, joten haasteena on sukusiitoskertoimen kasvaminen liian suureksi. Haasteita lisää hyväksytyjen värien runsaus. Lisäksi tiikeri- ja täplikäs-tabbykuviolinjat sekä valkolaikkulinjat pyritään pitämään kasvatuksessa

erillään, mikä vähentää eri väri- ja kuvioryhmiä kasvatuksessa käytettävissä olevien kissojen määrää.

Eurooppalaiskasvatuksen tavoitteena tulee olla jalostuspohjan pitäminen mahdollisimman laajana. Tähän päästään käyttämällä kasvatuksessa mahdollisimman montaa eri yksilöä ja välttämällä yhdistelmiä, joissa sukusiitosaste nousee liian suureksi. Jalostuspohjan kaventuminen vaikuttaa haitallisesti rodun elinvoimaisuuteen ja altistaa erilaisille perinnöllisille sairauksille.

Kasvattaja joutuu tekemään kasvatustyössään valintoja ja ottamaan huomioon yksilöiden lisäksi koko rodun tulevaisuuden. Kasvatustyössä on hyvä tehdä suunnitelmia monta sukupolvea eteenpäin. Suunnitelmien tulee olla joustavia ja ottaa huomioon muuttuvat olosuhteet ja tilanteet.

Eurooppalaiskasvatuksen keskeisenä tavoitteena on alkuperäisen rodun säilyttäminen sekoittamatta sitä muihin rotuihin. Roturisteytykset tai niihin viittaavat ominaisuudet eivät rotumäärittelyn mukaan ole sallittuja. Ulkonäöltään eurooppalainen pyritään pitämään kaikilta ominaisuuksiltaan mahdollisimman keskimääräisenä kaikkien kissarotujen joukossa.

Suomen Eurooppalaiskissarengas ry:n kasvatussuositukset

1. Kasvatukseen suunniteltujen yksilöiden sukutaulu, terveys, luonne ja ulkonäkö tulee huomioida. Kasvattajan tulee katsoa sukutauluja vähintään viisi sukupolvea taaksepäin. Lisäksi on tärkeä tutkia sukutaulut aikaisemmilta sukupolvilta myös mahdollisten sisarusten osalta.

Koko rotua ajatellen on oleellista, että suunnitellun pentueen lisäksi kasvattaja miettii koko rotua ja kasvatusta eteenpäin. Rotuun ja muihin kasvattajiin tutustuminen antaa korvaamatonta tietoa asioista, joita ei näe sukutauluista. Yhdistyksen kasvattajien välinen avoin keskusteluyhteys hyödyttää koko rotua.

Noviisien käyttöä kasvatuksessa tulee harkita tarkoin. Parhaimmillaan noviisi voi edistää rodun geneettisen monimuotoisuuden ja terveyden säilyttämistä. Noviisi voi tuoda rotuun myös ei-toivottuja ominaisuuksia. Noviisin tausta tulee selvittää niin tarkasti kuin mahdollista ja käyttää kasvatukseen vain sellaisia noviiseja, joilla on koko rodun kannalta toivottuja ominaisuuksia. Ei-toivottuja ominaisuuksia ei tule tuoda rotuun eikä vahvistaa niitä noviiseja käyttämällä.

2. Kasvatuksessa suositellaan käytettäväksi mahdollisimman montaa eri yksilöä. Jokaisesta pentueesta olisi hyvä saada kasvatukseen vähintään yksi naaras ja uros. Yhtä urosta ei kannata käyttää usealle naaraalle. Jos ei ole muita vaihtoehtoja, on parempi käyttää suunnitellun uroksen veljeä, jos se on mahdollista.

Kasvatuksessa tulee välttää sellaisten urosten käyttämistä, joilla on jo paljon jälkeläisiä. Tämä koskee myös noviiseja.

3. Suunnitellun yhdistelmän viidessä sukupolvessa tarkastellun sukusiitosasteen tulisi olla 0–0,9. Vuonna 2021 viiden edellisen vuoden keskimääräinen sukusiitosaste yhdistyksen tilastoissa oli 0,87. Suunnitellun yhdistelmän sukusiitosaste ei saa viidessä sukupolvessa tarkasteltuna ylittää 6,25 %. Aina, kun luku on suurempi kuin edellisen viiden vuoden sukusiitoksen keskiarvo, se heikentää koko eurooppalaiskissapopulaation geneettistä monimuotoisuutta.

Toteutettavan yhdistelmän sukukatokertoimen tulisi viidessä sukupolvessa olla mahdollisimman lähellä lukua 1. Silloin kaikki (100 %) sukutauluissa olevat kissat ovat eri yksilöitä. Kasvattajan on hyvä katsoa sukutauluja myös kauemmas taaksepäin ja ajatella kasvatusta myös eteenpäin.

Noviisin sukusiitosaste voi olla korkea, koska vapaasti lisääntyneet maatiaiskissat saattavat olla sukupolvien ajan samalla seudulla eläneiden keskenään sukua olevien kissojen jälkeläisiä.

4. Jos sukusiitosasteeseen ja sukukatokertoimeen liittyvät tavoitteet eivät toteudu kasvattajan suunnittelemassa yhdistelmässä, kasvattajan on tärkeää pohtia perusteellisesti, miksi kyseinen yhdistelmä tehtäisiin. Tilanteessa on suositeltavaa käydä huolellisesti läpi muut urosvaihtoehdot sekä arvioida, millaisia sukutaulussa kertautuvat kissat ovat luonteeltaan ja terveydeltään.
5. Kaikilta siitokseen käytettäviltä kissoilta testataan veriryhmä sekä kissan tarttuva leukoosivirus (FeLV) ja kissan immuunikatovirus (FIV) vähintään kerran. Tulee testata myös muut talouden kissat, joiden vanhempia ei ole testattu. Sienitestin ottamista ennen astutusta suositellaan.
6. Sydämen ja munuaisten ultraäänitutkimuksia suositellaan kasvatuksessa käytettäville kissoille ennen ensimmäistä astutusta, jotta pystytään reagoimaan mahdollisten perinnöllisten sairauksien esille tulemiseen. Koska noviisina rekisteröidyn eurooppalaisen sukua ei yleensä tunneta, noviisin sydän ja munuaiset on suositeltavaa tutkia ultraäänellä ennen kissan käyttämistä kasvatukseen.

Jos kissan suvussa on todettu hypertrofista kardiomyopatiaa (HCM), kissan sydän tulee tutkia ultraäänellä ennen kissan käyttämistä kasvatukseen ja harkita tarkkaan tällaisen yksilön käyttämistä kasvatuksessa.

Munuaisten rakenne suositellaan tutkittavaksi ultraäänellä. Vaikka esimerkiksi polykystistä munuaissairautta (PKD) ei ole yksittäistapauksia lukuun ottamatta todettu eurooppalaisilla, mahdollisimman monen yksilön tutkimisella voidaan seurata tilannetta ja tarvittaessa ottaa muutokset huomioon ennen kuin sairaus ehtii leviää laajasti eurooppalaiskantaan.

7. Suositellaan, että kissaa, jolla on näkyvä häntävika (knikki), ei käytetä kasvatukseen. Kahta lievemmin häntävikaista (vika ei näy, mutta saattaa tuntua käsin tunnustellessa) kissaa tai kissoja, joiden suvussa esiintyy useita häntävikaista kissoja, ei suositella yhdistettäväksi keskenään.
8. Noviiseille tulee Suomen Kissaliiton sääntöjen mukaan tehdä DNA-testi pitkäkarvatekijän kantajuuden selvittämiseksi. Testiä suositellaan myös kissoille, joilla on noviiseja lähisukupolvissa. Jos tiedetään, että kissa kantaa pitkäkarvageeniä, sitä ei saa yhdistää toiseen pitkäkarvatekijää kantavaan kissaan, koska pitkäkarvaisuus ei ole eurooppalaiselle hyväksytty turkin pituus.
9. Jos kissa esimerkiksi noviisitaustansa takia saa eurooppalaiselle hyväksymättömän värisiä (kuten lila, golden) jälkeläisiä, sitä ei tule enää käyttää kasvatuksessa, jotta ei-toivottu värigeeni ei leviä eurooppalaiskannassa. Hyväksymätön väri viittaa siihen, että kissan taustalla on jotain muuta kissarotua.

10. Yksiväristä tai kuviollista kissaa, jolla on rotumääritelmään kuulumaton valkoinen laikku turkissaan (esimerkiksi kaulassa, vatsassa tai tassussa) ei suositella käytettävän kasvatuksessa ilman perusteltua syytä. Kahta värvirheellistä valkolaikkuista kissaa ei pidä yhdistää.
11. Kasvatuksessa tulee huomioida myös kissan koko. Rotumääritelmän mukaan eurooppalainen on keskikokoinen tai suuri. Kaikki poikkeamat ovat ei-toivottuja. Esimerkiksi kahta pienikokoista kissaa ei tulisi yhdistää keskenään.
12. Suositellaan, että kissojen siitoskäyttöä ei rajoiteta muuten kuin tavoiteohjelmassa mainituista syistä. Kasvattajia kannustetaan yhteistyöhön ja avoimeen keskusteluun rodun edun vuoksi.

5.2 Toimintasuunnitelma

Eurooppalaispopulaation kehittämisen seuranta

Suomen Eurooppalaisiskisarengas ry:n tavoite on seurata ja ohjata eurooppalaispopulaation kehittymistä.

Vuosittain lasketaan

- rodun sukusiitosaste
- rodun sukukatokerroin
- käytetyimmät siitoskissat
- syntyneiden pentujen määrät ja keskimääräinen pentuekoko
- siitoskissojen jalostuspanokset.

Lukuja verrataan aikaisempien vuosien lukuihin ja verrataan kehitystä. Tilastot käsitellään vuosittain yhdistyksen kokouksessa. Jos kehitys on menossa väärään suuntaan, aiheesta tiedotetaan jäsenlehdessä ja pyritään neuvomaan ja ohjaamaan kasvattajia.

Terveystilanteen seuranta

Lisääntymisterveyteen liittyviä asioita kartoitetaan kasvattajille suunnatulla pentuekyselylomakkeella. Edellisen pentueen lomakkeen palautus on edellytys, jotta seuraava pentue otetaan yhdistyksen pentuvälitykseen.

Terveyskysely on jatkuvasti avoinna ja vastauksia kannustetaan lähettämään varsinkin iäkkäistä kissoista sekä täydentämään yksittäisistä kissoista jo aiemmin annettuja tietoja.

Pentuvälitykseen otetaan vain FeLV- ja FIV-testattujen kissojen jälkeläisiä.

Yhdistys suosittelee DNA-näytteiden toimittamista geenipankkiin.

Suomen Eurooppalaisiskisarenkaan hallitus ja terveystavastaava auttavat kasvattajia kasvatustalinoissaan siten, että koko rodun etu otetaan huomioon.

6. Tavoiteohjelman toteutumisen seuranta

Suomen Eurooppalaisiskisarengas ry:n hallitus seuraa vuosittain tavoiteohjelman toteutumista.

7. Taulukot

Taulukko 1. Kissaliiton rekisteriin kirjattujen eurooppalaispentujen, noviisien ja tuontikissojen lukumäärät vuosina 2000–2020.

Vuosi	Rekisteröinnit	Pennut	Noviisit	Tuonnit
2020	124	120	3	1
2019	138	136	1	1
2018	75	70	5	0
2017	95	94	1	0
2016	85	80	4	1
2015	72	69	3	0
2014	104	98	4	2
2013	109	98	11	0
2012	83	73	8	2
2011	89	81	8	0
2010	61	56	5	0
2009	64	63	1	0
2008	105	97	4	4
2007	49	44	2	3
2006	73	67	5	1
2005	47	45	-	2
2004	53	49	3	1
2003	56	50	5	1
2002	43	37	3	3
2001	47	43	3	1
2000	26	21	3	2
Yhteensä	1598	1491	82	25

Taulukko 2. Kissaliiton rekisteriin vuosina 2000–2020 kirjattujen noviisien kokonaismäärä, urosten ja naaraiden määrä sekä pentueet, joissa toinen vanhemmista on noviisi. Urosten ja naaraiden eritellyt lukumäärät on laskettu vasta vuodesta 2005 alkaen.

Vuosi	Noviisit yht.	Urokset	Naaraat	Pentueet
2020	3	0	3	3
2019	1	0	1	4
2018	5	3	2	3
2017	1	1	0	5
2016	4	3	1	5
2015	3	1	2	8
2014	4	1	3	7
2013	11	4	7	11
2012	8	4	4	4
2011	8	2	6	6
2010	5	2	3	3
2009	1	0	1	4
2008	4	2	2	7
2007	2	1	1	2
2006	5	0	5	2
2005	-	0	0	4
2004	3			3
2003	5			3

2002	3			1
2001	3			4
2000	3			5
Yhteensä	82	24	41	94

Taulukko 3. Kissaliiton rekisteriin vuosina 2000–2020 kirjattujen tuontikissojen kokonaismäärä sekä tuontikissojen saamien pentueiden ja ulkomailla tapahtuneiden astutusten yhteismäärä.

Vuosi	Tuonnit	Pentueet
2020	1	1
2019	1	0
2018	0	0
2017	0	0
2016	1	2
2015	0	0
2014	2	6
2013	0	2
2012	2	0
2011	0	0
2010	0	0
2009	0	2
2008	4	2
2007	3	2
2006	1	1
2005	2	2
2004	1	2
2003	1	2
2002	3	3
2001	1	0
2000	2	0
Yhteensä	25	27

Taulukko 4. Eurooppalaispentueiden lukumäärä, keskipentuekoko, keskimääräinen sukusiitosaste ja sukukatkerroin vuosina 2000–2020. Sukukatkerroin on laskettu Kissaliiton laskutavasta poiketen siten, että jokainen noviisin taustassa esiintyvä tuntematon on eri kissa. Taulukossa sukukatkerrointa ei ole mainittu kaikilta vuosilta.

Vuosi	Pentueiden lukumäärä	Keski-pentuekoko	Keskimääräinen sukusiitosaste	Sukukatkerroin
2020	31	3,87	0,69	0,96
2019	35	3,88	0,88	
2018	19	3,68	0,82	0,96
2017	29	3,24	0,74	0,96
2016	27	2,96	1,20	
2015	26	2,65	0,82	0,95
2014	26	3,77	1,01	
2013	28	3,50	0,88	0,94
2012	20	3,65	1,76	
2011	20	4,05	2,01	
2010	15	3,73	2,37	
2009	18	3,50	2,22	
2008	24	4,04	2,40	
2007	13	3,38	4,13	
2006	18	3,72	3,18	
2005	14	3,21	2,90	

2004	12	4,08	2,21	
2003	13	3,85	2,67	
2002	12	3,08	4,05	
2001	10	4,30	5,12	
2000	9	2,33	2,89	
Yhteensä	419	3,56	2,14	

Taulukko 5. Pentuja rekisteröineiden eurooppalaiskasvattajien sekä kasvatuksessa käytettyjen siitosurosten ja siitosnaaraiden lukumäärät vuosina 2000–2020.

Vuosi	Kasvattajia	Siitosuroksia	Siitosnaaraita
2020	12	22	31
2019	15	29	35
2018	13	18	19
2017	15	23	28
2016	15	22	27
2015	17	22	26
2014	15	21	26
2013	16	23	28
2012	12	18	20
2011	13	16	19
2010	12	13	15
2009	10	16	17
2008	17	21	24
2007	9	11	13
2006	14	14	18
2005	11	13	14
2004	9	10	12
2003	11	11	12
2002	10	9	12
2001	9	10	10
2000	6	7	9

Päivitykset

15.11.2021 lisätty taulukot

8.11.2021 nimi on muutettu kasvatuksen tavoiteohjelmaksi ja ohjelma on kauttaaltaan päivitetty;

Suomen Eurooppalaiskissarengas ry:n hallitus

10.11.2018 Päivitetty ja hyväksytty yhdistyksen syyskokouksessa

10.3.2018 Päivitetty ja hyväksytty yhdistyksen kevätkokouksessa

9.3.2013 Suomen Eurooppalaiskissarengas ry:n kevätkokous

31.1.2013 Suomen Eurooppalaiskissarengas ry:n hallitus

28.12.2012 Anna Honkanen